

Věřitel a insolvenční řízení

1. Úvod prezidenta České asociace věřitelů

Na tomto místě věřitelům pravidelně přinášíme konkrétní příklady dlužníků, na kterých poukazujeme na výhody prověřování obchodních partnerů pomocí internetové aplikace. Tu mají věřitelé často dostupnou i ve svých firemních informačních systémech (v účetních programech).

Na základě našich zkušeností můžeme konstatovat, že uživatelé prověřovacího systému jsou v rámci prevence schopni zajistit následující čtyři činnosti:

- Sledovat stav a změny varovných informací (dluhy, exekuce apod.) u svých obchodních partnerů. To lze provádět v libovolném čase dle potřeby, nebo automaticky nonstop monitoringem 24 hodin denně. Cílem je zamezit poskytnutí dalšího fakturovaného plnění zákazníkovi, který už přestává platit své narůstající závazky.
- Posoudit, zda žaloba a návrh na exekuci proti dlužníkovi nebudou jen marným navýšením počtu již existujících žalob a exekucí, které nic nevyřeší, a tím také dalším zbytečným navýšováním vlastních nákladů.
- Posoudit, zda nedošlo k porušení povinnosti dlužníka podat na sebe včas insolvenční návrh dle § 98 insolvenčního zákona, a případně mimo insolvenční řízení samostatně uplatnit náhradu škody, například dle postupu JUDr. Michala Žižlavského, uvedeného v Konkursních novinách č. 12 z roku 2015 v části „Insolvenční poradna“ na straně 22.
- Zajistit v průběhu insolvenčního řízení u dlužníka pro

insolvenčního správce podklady k odpůrcím žalobám dle ustanovení § 239 insolvenčního zákona, a tím aktivně ovlivnit možnost získat do majetkové podstaty zpět majetek a finanční prostředky, které byly zcizeny neúčinnými právními úkony dlužníka. Takto získaný majetek může věřitelům zajistit vyšší uspokojení přihlášených pohledávek.

Všechny čtyři výše uvedené činnosti mohou věřitelé provádět před i po zahájení insolvenčního řízení u všech svých obchodních partnerů.

Konkrétní příklad uvádíme níže.

„Věřitelé důvěřuj, ale prověřuj.“

2. Příklad

Stavební společnost MIKOSTAV s.r.o. byla založena v listopadu 2004 se sídlem v Pardubicích.

Věřitelský insolvenční návrh od ČSOB byl podán v březnu 2018 a konkurz byl prohlášen v květnu 2018.

Přihlášeno bylo celkem 118 přihlášek s celkovými nároky 48 milionů Kč.

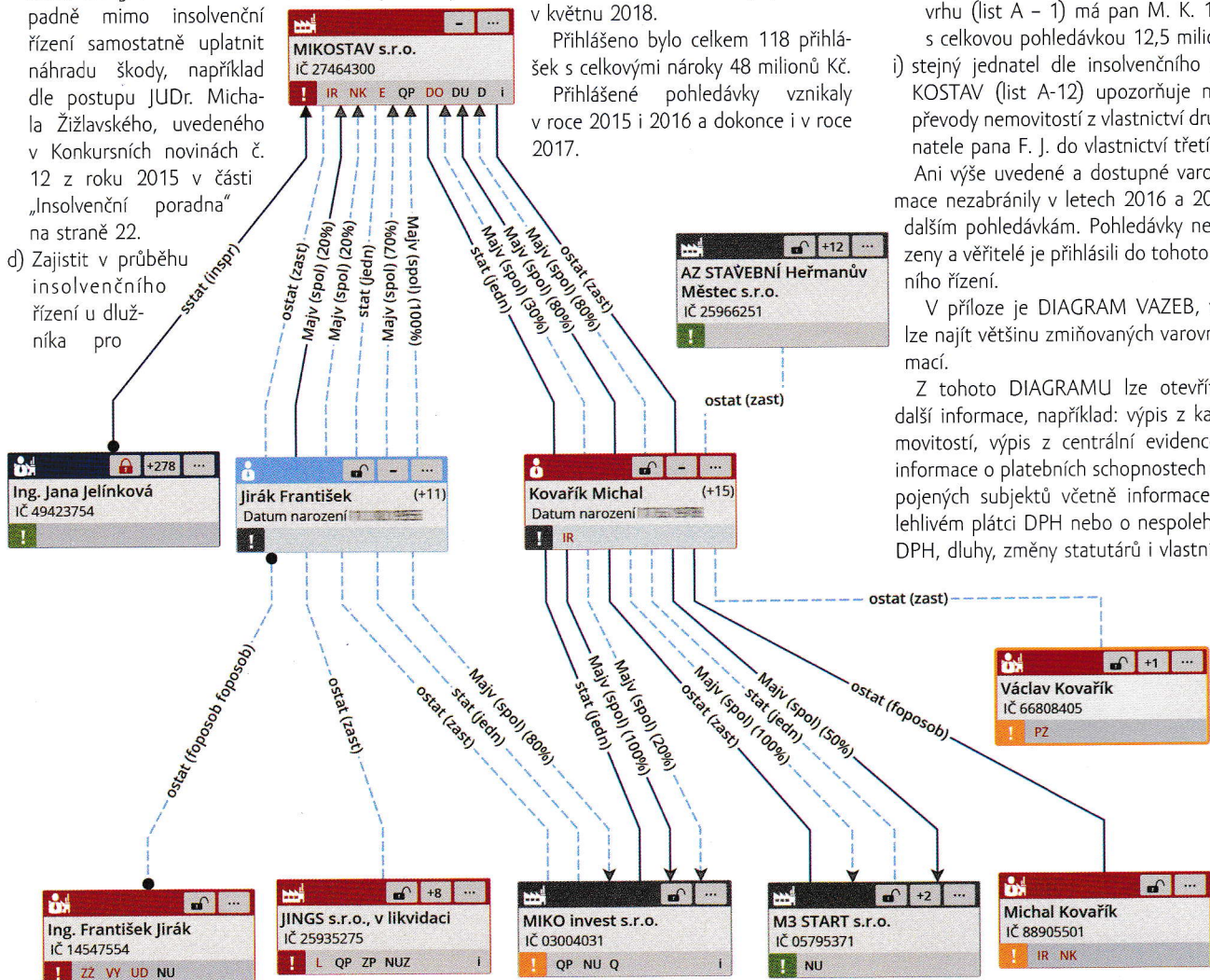
Přihlášené pohledávky vznikaly v roce 2015 i 2016 a dokonce i v roce 2017.

Uživatelé internetové prověřovací aplikace měli o dlužníkovi k dispozici následující varovné informace:

- v roce 2015 měla společnost závazky 16 milionů Kč a pohledávky 8 milionů Kč a celkovou zadluženost 94%, doba obratu závazků = 86 dnů a doba obratu pohledávek = 42 dnů
 - od roku 2016 do 2018 bylo s dlužníkem zahájeno několik desítek soudních sporů
 - od roku 2016 byla společnost předložena (záporný vlastní kapitál a záporný hospodářský výsledek)
 - v prosinci 2016 ukončil funkci původní jednatel pan F. J. (ve funkci od roku 2004) a firmu řídí druhý jednatel pan M. K., který je ve funkci od roku 2013
 - od ledna 2017 do prosince 2017 narůstal dluh u zdravotní pojišťovny
 - ve stejném roce 2017 byly dostupné informace o dlužích uvedených v dlužnické databázi a o dlužích řešených inkasní agenturou
 - v kapitole Seznam exekucí jsou evidovány exekuční spisy již z roku 2016, v srpnu 2018 jich seznam obsahuje celkem 35. Do těchto exekucí je zapojeno celkem 24 exekutorů z celé ČR.
 - v závěru roku 2017 bylo sídlo společnosti převezeno do Prahy 10
 - v červenci 2018 na sebe podal jednatel pan M. K. insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení, dle insolvenčního návrhu (list A – 1) má pan M. K. 18 věřitelů s celkovou pohledávkou 12,5 milionů Kč
 - stejný jednatel dle insolvenčního spisu MIKOSTAV (list A-12) upozorňuje na účelové převody nemovitostí z vlastnictví druhého jednatele pana F. J. do vlastnictví třetích osob
- Ani výše uvedené a dostupné varovné informace nezabránilly v letech 2016 a 2017 vzniku dalších pohledávkám. Pohledávky nebyly uhrazeny a věřitelé je přihlásili do tohoto insolvenčního řízení.

V příloze je DIAGRAM VAZEB, ve kterém lze najít většinu zmiňovaných varovných informací.

Z tohoto DIAGRAMU lze otevřít a získat další informace, například: výpis z katastru nemovitostí, výpis z centrální evidence exekucí, informace o platebních schopnostech všech propojených subjektů včetně informace o nespolehlivém plátcu DPH nebo o nespolehlivé osobě DPH, dluhy, změny statutárů i vlastníků apod.

3. Dotazy věřitelů, odpověď advokáta a insolvenčního správce

Dotaz č. 1.

Insolvenční správce má své hlavní sídlo na Moravě a dále několik provozoven v různých krajích po celé ČR. Jedna z provozoven je v Plzni a je označena jako konkurzní („ANO“). Správce obdrží od plzeňského insolvenčního soudu nový konkurz, ve kterém se řeší dlužník z Plzně.

Správce napíše do své zprávy založené do insolvenčního rejstříku, že z důvodu velkého množství písemností jsou tyto uloženy v jeho sídle na Moravě a účastníci insolvenčního řízení mohou do spisu nahlížet pouze v tomto sídle.

Je postup insolvenčního správce správný? Není tímto jednáním popřena územní výhoda krajské provozovny v Plzni pro účastníky řízení například z Plzeňského kraje?

Odpověď:

Podle platné vyhlášky č. 355/2013 Sb. je správce povinen podklady pro insolvenční řízení shromažďovat v provozovně, podle které byl určen správce postupem dle § 25 IZ (tzn. v rámci „kolečka“), stejně tak je povinen v této provozovně umožnit účastníkům řízení nahlédnutí do seznamu přihlášených pohledávek a do dokladů, na jejichž základě byl sestaven.

V případě, že je správce převolen postupem dle § 29 IZ (rozhodnutím schůze věřitelů), pak se tato povinnost na něj nevztahuje.

Postup správce, který dle dotazu odkazuje věřitele pouze na jeho sídlo, je tak nesprávný. Přípustná by mohla být varianta, kdy správce umožní nahlížení do písemností ve své provozovně v Plzni a současně i ve svém sídle (což může být někdy pro věřitele výhodnější).

V době elektronizace nevidím problém v jiném, praktickém, řešení, které rovněž není vyloučeno – správce podklady účastníku zašle na vyzádání elektronicky. Platná vyhláška totiž umožňuje jen nahlížení do přihlášek a dokladů s přihláškami souvisejícími, a ty jsou dnes ve většině případů zasílány datovou schránkou.

Dotaz č. 2.

V insolvenčním rejstříku až na výjimky (např. souhlas s prodejem) nejsou zveřejňovány zápisy z jednání věřitelského výboru. Existuje k tomu judikát nebo paragrafovaný text v insolvenčním zákoně, který označuje toto zveřejňování jako povinnost?

Odpověď:

Insolvenční správce je povinen předkládat věřitelskému orgánu a soudu písemnou zprávu o stavu insolvenčního řízení nejméně jednou za 3 měsíce, neurčí-li soud jinou lhůtu. Neznamená to ale, že musí soudu zasílat veškeré listiny či písemnosti, které se samotného řízení týkají, tedy není ani povinen zveřejňovat zápisy z jednání věřitelského výboru.

Jinak tomu je v případě, že věřitelský výbor rozhoduje o věcech, které jsou podkladem pro další rozhodnutí soudu, například pro souhlas s prodejem mimo dražbu (§ 289 IZ), stanovisko k udělení výjimky ze zákazu nabývání majetku (§ 295 IZ), souhlas s vynětím z majetkové pod-

staty (§ 227) apod., tam se musí zápis zveřejnit. Jinak řečeno – tam, kde zákon předpokládá, že k postupu správce je nutný předchozí souhlas věřitelského orgánu, tak správce musí soudu doložit, že tento souhlas k dispozici má, a doloží to tak, že soudu do insolvenčního rejstříku založí zápis či usnesení z jednání věřitelského výboru.

Můžeme se setkat s tím, že správce doloží celý zápis, ale správce může omezit rozsah toho, co zveřejňuje tím, že zveřejní např. jen část zápisu týkající se dané věci, výsledné usnesení z jednání, nebo požádá soud ve smyslu § 423 odst. 2 IZ, aby zápis nezveřejňoval, pokud by to v tuto chvíli mařilo účel řízení. Může jít o situaci, kdy např. věřitelský orgán dává správci limity ke zpeněžování, nebo pokud v zápise je seznam zájemců se zveřejněním jejich nabídek a existuje obava, aby se zájemci nedomluvili jinak poté, co zjistí, kdo jakou nabídku podal a za kolik.

Dotaz č. 3.

Insolvenční správce po svém ustanovení konstatuje, že nemá k dispozici účetnictví dlužníka a dlužník je nekontaktní. Současně obdrží informaci od externí účetní kanceláře dlužníka informací, že tato kancelář neumožní správci nahlížení do účetnictví, protože ji dlužník v posledních měsících před prohlášením úpadku neplatil za licenci k účetnímu programu.

Jak má správce v této situaci postupovat?

Výběrové řízení – doménové jméno www.dvere.cz

Insolvenční správce dlužníka **RÖHRL, s.r.o., společnost DV Insolvence, v.o.s.**, oznamuje, že probíhá výběrové řízení na odkup doménového jména www.dvere.cz.

Insolvenční řízení dlužníka je vedené pod spisovou značkou **KSUL 77 INS 34023 / 2013**.

Podmínky výběrového řízení jsou zveřejněny v insolvenčním rejstříku a na internetových stránkách insolvenčního správce www.insolvenčni-spravce.com v sekci prodej/ostatní.

Termín pro podání nabídek je 1. 10. 2018 do 14:00 hod.

Prodej pohledávek z majetkové podstaty dlužníka **PRIMA Karlovy Vary, spol. s r.o.**

Předmětem prodeje jsou položky č. 120 soupisu majetkové podstaty zveřejněné v insolvenčním rejstříku na č. I. B-4.

Pro bližší informace kontaktujte: mhora@insolvenčni-spravce.com tel: 607 050 462, 241 010 827

Odpověď:

K nalezení správné odpovědi na předestřenu otázku je nutné si nejprve odpovědět na to, kdo je opravdu osobou povinnou předat insolvenčnímu správci účetnictví.

Dlužník je povinen poskytnout insolvenčnímu správci při zjišťování majetkové podstaty všestrannou součinnost (§ 210 odst. 1 IZ). Do rámce této součinnosti náleží rovněž povinnost předat dlužníkovu účetnictví insolvenčnímu správci¹⁾. Současně platí, že nemůže-li insolvenční správce dosáhnout úplného zjištění majetkové podstaty proto, že mu nebyla poskytnuta požadovaná součinnost, oznámí to insolvenčnímu soudu a navrhne přijetí příslušného opatření (§ 211 odst. 3 IZ).

Z uvedeného se podává, že splnění povinnosti předat účetnictví stíhá dlužníka, nikoliv jinou osobu. Je tak zcela na odpovědnosti dlužníka, aby předání účetnictví zajistil.

S ohledem na uvedené považuji za správný následující postup. Pokud k výzvě insolvenčního správce nepředá dlužník (event. osoby uvedené v § 210 odst. 2, 3 IZ) jeho účetnictví, oznámí insolvenční správce postupem dle § 211 odst. 3 IZ tuto skutečnost insolvenčnímu soudu s návrhem na uložení povinnosti dlužníkovi předat účetnictví k rukám insolvenčního správce. Pokud se tak nestane ani ve lhůtě určené insolvenčním soudem, je zjevně na místě přistoupit k ukládání pořádkových opatření dlužníkovi²⁾.

4. Kreditní management,

Pojištění pohledávek – XII.

Od využívání pojištění pohledávek odrazuje někdy firmy množství informací a nejasností, jak pojištění pohledávek získat. Proto si dnes stručně projdeme první kroky k jeho získání.

Co kryje pojištění pohledávek?

Škody z nezaplacení pohledávek vůči odběratelům z důvodu Platební neschopnosti (insolvence) nebo Platební nevěle (neochoty platit). Pojistit lze i zálohy složené u dodavatelů. Nekryje Sporné pohledávky (spor o kvalitě dodávky), plnění je podmíněno soudním rozhodnutím ve váš prospěch.

Kolik stojí pojištění pohledávek?

Pojistné se platí z obrátu s pojištěnými odběrateli s obvyklou sazbou v rozmezí 0,100 % – 0,400 %, tzn. 1 – 4 tisíce Kč za milion pojištěného obrátu.

Vliv na sazbu mají hlavně: výše obrátu do pojištění, nejvyšší pojistný limit na odběratele, obor podnikání, historické ztráty z pohledávek.

Minimální obrát do pojištění začíná od 30 milionů Kč výše, tzn., že minimální pojistné vychází při sazbě např. 0,300 % na cca 90 tisíc Kč, konkrétní výše pak v závislosti na obrátu do pojištění. Druhým nákladem je poplatek (cca 700 Kč p. a.) za prověření odběratele pojišťovnou. Menší odběratele zahrnete do tzv. Nejménovitěho limitu, který je zdarma. Nákladově tak počítejte s částkou od 100 tisíc Kč ročně výše, relativně jde o zmíněné desetiny procenta z obrátu ve vztahu k pojištěným milionovým částkám pohledávek.

Cena makléřských služeb?

Je již obsažena v pojistném (zpoplatněna byla jen v případě zrušení Pověření k zastupování z vaší strany, nebo po písemném odsouhlasení vámi vyžádaných dalších nadstandardních služeb). Po makléři požadujte Správce smlouvy, na kterého se budete moci v průběhu pojistky obracet, který vám bude aktivně připravovat Revize limitů na odběratele, bude zastupitelný, a nebude, v čase kdy jej potřebujete, zprostředkovávat pojištění pro další své klienty. Makléře vybírejte podle: specializace jen na Pojištění pohledávek a záruk; počtu zastupovaných klientů (ale jen na pojištění pohledávek); smluv se všemi pojišťovnami pohledávek; úzkou spoluprací s mezinárodní sítí specializovaných makléřů.

Jak získat nejlepší podmínky?

1) Požadavky na pojištění a údaje o vaší firmě uvedete v Dotazníku; s vyplněním vám makléř pomůže

- 2) Podepíšete Pověření / Plnou moc k zastupování u pojišťoven pohledávek (pouze); u kvalitního makléře i Makléřskou smlouvu (mlčenlivost, povinnost, rámec jeho práce)
- 3) Pojištění makléř poptá u všech 4 pojišťoven, vč. doplnění o upřesňující komentář
- 4) Zpracuje a zašle vám detailní výstupy z Výběrového řízení (tabulkové srovnání, průvodní zprávu, přehled schválených limitů na odběratele, vzorovou Kreditní zprávu využitelnou pro Nejmenovitě odběratele, originální nabídky pojišťovitelů) a doporučí vám 2 nejvýhodnější nabídky
- 5) Společně podrobně projdete a makléř zodpoví vaše dotazy. Finální volba pojišťovny bude na vás
- 6) Po podpisu Pojistné smlouvy vás makléř znovu zaškolí a zašle vám přehled hlavních povinností plynoucích z pojistné smlouvy (pro bezproblémové plnění ze strany pojišťovny)
- 7) V průběhu pojistky budete využívat průběž-

ného servisu makléře, v podobě makléřského Správce smlouvy, který vám bude nápomocen se vším nejasným; sám vám aktivně připraví podklady pro minimálně dvě Revize pojistných limitů ročně.

Článek připravili:

JUDr. Pavel Staněk, advokát, prezident ČAV
 Ing. Josef Petříček, ekonom, viceprezident ČAV
 Ing. Pavel Finger, člen představenstva společnosti
 CRIF – Czech Credit Bureau, a.s., Praha
 Mgr. Lukáš Stoček, INSOLVENCE OK v.o.s.,
 místopředseda Spolku moravských
 insolvenčních správců
 Mgr. Bc. Jan Mašek, společník Administrace
 insolvenčí CITY TOWER, v.o.s., Praha
 Ing. Tomáš Jandera, jednatel,
 majitel INSCOM, s.r.o., Praha, www.inscom.cz

1) K tomu srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 8. 2012, sp. zn. 3 VSPH 198/2012.

2) Tamtéž.

Sto roků hledání trůnu... IX.

Tento letošní devátý text, věnovaný století uplynulému od vzniku Československa, je poslední, který vyjde před nadcházejícími říjnovými komunálními a senátními volbami. Z podstatné části tedy dnešní pojednání ponese téma voleb, občanství a různých podob účasti lidí na správě věcí veřejných.

Než se k tomu dostaneme, zkusím nabídnout čtenářům Konkursních novin malé zamyšlení na téma „důležitá výročí v současném českém diskurzu“. Zkusme se společně zamyslet nad tím, jak byla pojata naší politickou a mediální scénou výročí okupace Československa, Slovenského národního povstání a výročí zahájení druhé světové války. Možná mnozí dojdeme ke společnému závěru, že si vlastně každý dokola mlel to svoje. Nyní stojí otázka, co s tím. Doba jakýchsi neměnných jediných oficiálních pravd je evidentně pryč a zároveň existuje silná skupina lidí, která si myslí, že je to špatně, aniž by tím projevovala nostalgii po minulých časech. Přes jejich odpor se zdá, že nastává doba, kdy je pravdou to, co se podaří v dané společnosti aktuálně vyjednat, podobně, jako o tom psal filozof Richard Rorty. To přirozeně zvyšuje nároky na kvalifikovanou účast na debatě o oné vyjednané pravdě, protože jinak se mi může snadno stát, že ta moje pravda, která byla léta nedotknutelná a opřená o jakousi vědu a školní učebnice, zmizí jako sněhulák v červnu. Ostatně o tom jsou i volby. Je celkem jedno co, jak, kdo myslí a na čí straně je jakási věčná pravda. Realitou se stane názor, pro který se podařilo vyjednat největší podporu. Jakási pravda možná jednou zvítězí, ale skutečné je to, co působí tady a teď... Budeme se muset naučit znovu a daleko intenzivněji a hlavně kvalifikovaněji za svou pravdu bojovat a ručit, aby se mezi pravdami jiných prosadila. Problémem je, že je to velká práce přemýšlet a pak diskutovat a prosazovat svůj názor v malém i velkém, a proto tolik z nás přenechává svá místa v této diskusi prázdná, nebo je rovnou deleguje jiným.

Zvykli jsme si příjemného status quo pohodlně pravdy užívat, ale nijak ji neobnovit a nepotvrdit a hlavně za ni nikterak neručit. Podle toho to také vypadá. Samozřejmě, že toto plně platí i o institutu volebního práva.

Všeobecné volební právo bylo snem mnoha generací lidí, kteří měli pocit, že právě jeho prostřednictvím se budou moci lépe účastnit na správě veřejných věcí, dokonce snad státu. Bylo ztělesněním ideálu rovnosti ve společnosti, tak, jak byla tato rovnost v určitých etapách vývoje společnosti chápána. Rád na tomto místě připomínám, že obyvatelstvo českých zemí vždy slynilo mimořádným citem pro demokratické procesy. Jsou tu nejen stavovské tradice, ale také tradice reformace a značné subsidiarity na našem území. Díky celé řadě vlivů dlouhodobě nedocházelo k takové stratifikaci společnosti, která zůstávala poměrně rovnostářská, a proto kdykoliv a kdekoliv to bylo možné, se přirozeně ustavovala demokratická pravidla chování a jednání. Ve většinové společnosti přirozeně převládalo jednání a vyjednávání jednotlivců i zájmových skupin jako rovných mezi rovnými, když ne všeobecně, tak na určitých společenských úrovních.

Připomenu jenom skutečnost, že už je to 111 let, co máme v Čechách všeobecné volební právo, které ovšem nezahrnovalo ženy. Byl to výsledek na jedné straně nezměrného úsilí širokého hnutí za sociální spravedlnost, ať již v těch či oněch politických nebo národních barvách. Na straně druhé to bylo nepochybně poznání elit, že volby toho zase tolik změnit nemohou.

Bezprostředním podnětem k takovému politickému kroku staříčkého mocnářství byl roku

1905 manifest cara Mikuláše II., který v reakci na revoluční vření slíbil zavést v Rusku všeobecné volební právo. Rakouská sociální demokracie zahájila v roce 1905 vlnu stávek a demonstrací, v jejichž důsledku (a podpořena císařem) předlitavská vláda Paula Gautsche předložila počátkem roku 1906 návrh volební reformy, která v Rakousku-Uhersku, a tedy i v českých zemích, zavedla všeobecné a rovné hlasovací právo. 1. prosince 1906 schválila zavedení všeobecného volebního práva dolní sněmovna Říšské rady (194 hlasů pro, 63 proti), 21. prosince reforma prošla i panskou sněmovnou. Císař volební zákony podepsal 26. ledna 1907. Do poslanecké sněmovny, která se rozrostla ze 425 na 516 členů, směli nově volit všichni muži starší 24 let, voleni mohli být od 30 let věku. Čistě teoreticky mohly volit i ženy a některé emancipované dámy skutečně i volily, jejich lístek však v souladu s předpisy musel do urny vhodit muž. První volby po zavedení všeobecného volebního práva se konaly na jaře 1907. Volební účast činila rekordních 84 procent a výrazně si polepšili do té doby okrajoví sociální demokraté.

Byl to tehdy splněný sen mnoha generací většiny Čechů. Jenže co bylo před 110 lety bráno jako vymoženost, začíná být dnes na obtíž: v reakci na současný úpadek české politiky přší nápady, jak volební právo znovu omezit. Dlouho se zdálo, že všeobecné a rovné volební právo je pro Čechy jakousi posvátnou krávou. Masarykovská republika původně výhradně mužské privilegium hned po roce 1918 rozšířila i na ženy. A následující diktátorské režimy si princip práva každého občana volit nedovolily formálně potlačit – nacisté to vyřešili rovnou zrušením pražského parlamentu na jaře 1939. Poválečné zavedení systému Národní fronty a poúnorové zavedení jednotných kandidátek způsobilo nostalgii po demokracii meziválečného Československa. Ústavní pořádek ČSSR sice zachoval všeobecné, rovné a tajné volební právo, avšak totalitní politická praxe učinila z voleb do zastupitelských orgánů hloupou a zbytečnou dobrovolně povinnou demonstraci loajality k režimu.